

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

KURSPLAN

I1085B

Fastställd: 2005-03-14

Versionsnr: 1

Kursplanen gäller fr. o m termin V06

1(4)

SOCIALA PROBLEM & SPECIALPEDAGOGISKA MÖJLIGHETER, 10 poäng

**Social Problems, Special Educational Difficulties and opportunities,
10 Credit Points / 15 ECTS**

LÄRDOK-kod: I1085B

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen omfattar 10 poäng inom nivån 1-20 poäng och är en breddningsspecialisering i ämnesområdet specialpedagogik inom Lärarprogrammet. Kursen vänder sig till studenter som ämnar arbeta med barn och ungdomar från förskola till gymnasium. Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen har beslutats av prefekten vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2005-03-11. Kursplanen är fastställd av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2005-03-14.

Kursplanen ersätter tidigare kurs I1036B, moment 2 för studerande som påbörjar kursen fr o m termin V06.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

För tillträde till kursen som breddningsspecialisering i lärarprogrammet krävs att vara antagen till lärarprogrammet samt ha genomfört Grundkurs i specialpedagogik 1-10 poäng eller motsvarande. Som motsvarande bedöms specialpedagogisk inriktning i lärarprogrammet eller fristående grundkurs i specialpedagogik.

3 SYFTE

Övergripande syftar kursen till att behandla teoretiska och praktiska aspekter av sociala svårigheter och möjligheter i pedagogiska verksamheter. Det huvudsakliga syftet är att förstå barn och ungdomars olika sociala situationer och hur de inverkar på lärandet i förskola, grundskola och gymnasium. Med stöd i forskning ska studenterna utveckla förmågor att:

- i olika perspektiv kritiskt analysera, jämföra och diskutera ungdomars, barns och vuxengrupper skilda sociala och kulturella situationer i utbildning och samhälle.
- i samarbetsbaserade fältarbeten och gruppdiskussioner analysera hur verksamhetsförhållanden kan utvecklas som motverkar och förebygger utslagning av barn och ungdom i pedagogiska sammanhang.

Kursen syftar också till att utveckla erfarenhetsutbyte med några skolors konkreta verksamheter med exempelvis drogpreventivt arbete.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Moment 1

Diagnos av samhälle och skola, 5 poäng

- Avvikelse och segregation i utbildning. Några historiska inlägg.
- Främlingskap, individualism och utslagningsproblem i skola och samhälle.
- Skolsocialt arbete mot utslagning. Några konkreta exempel
- Gemenskap och demokrati som pedagogisk svårighet och möjlighet.
- Värdegrundsfrågor i svensk utbildning
- Utslagning/kulturellt kapital. Specialpedagogiska möjligheter?

Moment 2

Specialpedagogik och social rättvisa, 5 poäng, varav 2 poäng VFU

- Utbildning och maktfrågor.
- Överläggningar i skolan som pedagogiska möjligheter.
- Specialpedagogik och professionell samverkan.
- Några praktiska pedagogiska samarbetsövningar: exempelvis föräldrakontakter och drogförebyggande arbete.

I den verksamhetsförlagda delen ska studenterna undersöka någon/några av de sociala problem och möjligheter som kursen teoretiskt och praktiskt behandlat. VFU- arbetet redovisas integrerat i kursens examinationsuppgift.

Kursen genomförs med föreläsningar, gruppövningar, IKT-användning, fältstudier, och integrerad praktik i form av VFU.

Vid frånvaro bestäms eventuella ersättningsuppgifter i samråd med kursansvarig.

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt. Lärare och deltagare skall i samråd konkretisera kursens syften och mål under kursens genomförande.

I behandlingen av kursens litteratur och diskussionsämnen ska demokrati, klass, etnicitets- och miljöperspektiv uppmärksammas. Exempelvis ska sådana aspekter behandlas i kursens examinationsuppgift.

Kursen utvärderas elektroniskt.

5 EXAMINATION

Moment 1 examineras genom seminarier och gruppdiskussioner som graderas U/G. Moment 2 examineras genom en skriftlig examinationsuppgift som redovisas vid ett gemensamt presentationstillfälle och som graderas U/G/VG. VFU-arbetet redovisas integrerat i examinationsuppgiften.

Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på båda momenten. För att erhålla betyget Väl Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på moment 1 och väl godkänt resultat på moment 2. Studenter som godkänts på kursen ska på begäran erhålla kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Obligatorisk litteratur

- Andersson, L-G mfl 1999: *Skolan och de kulturella förändringarna*. Lund: Studentlitteratur (180 s)
- Butters, Jennifer E. 2004: The impact of peers and social disapproval on high-risk cannabis use: gender differences and implications for drug education. *Drugs: Education, Prevention and Policy*. Vol. 11, No 5. 381-390. (9 s)
- Haug, P. 1998: *Pedagogiskt dilemma: Specialpedagogik*. Stockholm: Liber (78 s)
- Helldin, R. 1998: *Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten*. Stockholm: HLS Förlag (229 s)
- Helldin, R. 2002: *Specialpedagogik och sociala problem i gymnasieskolan* Lund: Studentlitteratur . (128 s)
- Kimber, B. 2004: *Att främja barns utveckling*. Solna: Ekelunds förlag (200 s)
- Larsson, R. 1994: *Politiska ideologier i vår tid*. Lund: studentlitteratur Delar av (100 s)
- Liedman, S-E. 2000: *Att se sig själv i andra. Om solidaritet*. Stockholm: Albert Bonniers Förlag (124 s)
- Måhlberg, K. & Sjöblom, M. 2003: *Lösningssinriktad pedagogik*. Smedjebacken: Mareld (100 s)
- Persson, S. 1998: *Förskolan i ett samhällsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. (200 s)
- Raundalen, M. & Lorentzen, G. 1996: *Barn och rasism*. Lund: Studentlitteratur. (134 s)
- Rönnerman, K. 1995: *Kvalitetssäkra förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (140 s)
- Sivertun, U. 2002: *Utslagning eller demokratiskt samarbete i gymnasieskolan*. Stockholm: Individ, omvärld och lärande/Forskning nr 13. (175 s)
- Westerberg, B. 1996: *Om kulturmöten i skolan. Det är vi som är negern*. Stockholm: SNS Studieförbundet Näringsliv och Samhälle. Delar av ca (100 s)
- Wilson, R. & Kolander, C. 2003: *Drug abuse prevention. A school and Community Partnership*. Sudbury: Jones and Bartlett Publishers Delar av, (100 s)

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

KURSPLAN 4(4)
I1085B
Fastställd: 2005-03-14
Versionsnr: 1
Kursplanen gäller fr. o m termin: V06

Utöver dessa texter kan artiklar förekomma.